

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popodne, izvzemši nedelje in praznika. — Inserati do 20 pettih Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati pettih vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inserat davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODREUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocanova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Ratum pri pošttem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Izid nemških volitev

Hitlerjevc i so število svojih mandatov podvojili — Nazadovanje socialnih demokratov v korist komunistom — Občuten padec manjših strank — Desničarskim strankam manjka 22 mandatov do absolutne večine v državnem zboru

Berlin, 1. avgusta. Ob 3. zjutraj je bil objavljen začni uradni rezultat včerajšnjih volitev v nemški državnem zboru. Glasovalo je 36,845.279 volilcev in volilk ali 82,2 % vseh volilnih upravičencev. Dobili so glasov:

narodni socialisti	13.732.779,
socialni demokrati	7.951.245,
komunisti	5.278.094,
centrum	4.586.501,
nemški nacionalci	2.172.941,
radikalni srednji sloji	8.733,
bavarska ljudska stranka	1.190.453,
nemška ljudska stranka	443.548,
državna stranka	371.378,
krščanski socialisti	364.749,
gospodarska stranka	146.061,
nemška kmetska stranka	187.081,
würtemberška kmetska zveza	96.859,
stranka podeželskega ljudstva	91.284,
socialna delavska stranka	72.569,
nemško-hannoverska stranka	46.872,
stranka ljudskega prava	40.887,
razne manjše skupine skupno	122.246.

Ker se je po naknadnih poročilih v nekaterih volilnih okrožjih število glasov povečalo, bo novi nemški državni zbor štel 607 poslancev, torej 30 več, kakor jih je bilo v dosedanjem parlamentu.

Narodnih socialistov bo 230 (120 več kakov), socialnih demokratov 133 (3 manj), komunistov 89 (11 več), centra 76 (7 več), nemških nacionalcev 37 (5 manj), članov bavarske ljudske stranke 22 (3 več), članov nemške ljudske stranke 7 (20 manj); na državno stranko odpadejo 4 (12 manj), na krščansko-socialno stranko 2 (12 manj), na nemško-kmetsko stranko 2 (3 manj), na würtemberško-kmetsko zvezo 2 (1 manj) in na stranko podeželskega ljudstva 2 (14 manj).

Razdelitev mandatov na stranke se pri ponovnem skrutiniju lahko še izpremeni, vendar pa samo neznatno.

Vse desničarske stranke in skupine so dobitile skupaj 280 mandatov, tako da jim manjka 22 mandatov za absolutno večino v parlamentu. Narodni socialisti sami so dosegli dobro tretjino mandatov. Tudi stranke, ki so tvorile Brüningsovo vladino koalicijo, po novih volitvah nima-jo večine.

Berlin, 1. avgusta. Vsi jutranji listi razpravljajo obširno o izidih včerajšnjih volitev. Levičarski listi vidijo največje zadoščenje v tem, ker ni dosežena večina desnice. Desničarski listi govorijo o znagi nacionalnega pokreta. Nemško-nacionalni list »Montag« meni, da se sedaj tudi v krogih v Wilhelmstrasse prišli do spoznanja, da sploh ni mogoč delazmožni državni zbor v tem smislu, da bi trda večina prevzela odgovornost. Zato preostaja samo ta pot, da bi sedanja vlada pri sestanku državnega zobra predložila pooblastilni zakon v veljavnost vočesne mesecev ter skušala dogmati, ali je večina državnega zobra pripravljena glasovati zanj. Pogajanja med vlado in strankami, ki pridejo za to večino v poštov, bi se po mnenju lista nanašala ne samo na programatična vprašanja, temveč tudi na sestavo vlade.

Pariz, 1. avgusta. AA. Vsi francoski

Velik požar na Dolenjskem

V vasi Stavce je pogorelo snoči 8 hiš in nad 30 gospodarskih poslopij

Novo mesto, 1. avgusta. Snoči okrog pol 21. je nenadoma izbruhnil požar v vasi Stavce, občina Dvor. Goreti je začelo v listnjaku posestnike Julijana Kužnikove, zaradi hudega severozahodnega vetera se je po ogenj z bliskovito nagnico razširil na sosedne hiše in gospodarska poslopja. Nenadoma je bila

vsu vas en sam ogromen plamen. Ognjeni zublji so švigel proti nebu in daleč napakoli razsvetljivali noč. Požar je presenetil večino prebivalstva že v globokem spanju, prebudila ga je še plat zvona in pa obupni klici: »Na pomoč, goril, ki so se turobno razlegali po vasi.«

Na kraj požarnega katastrofe so prišli hitri gasilci iz Žužemberka, ki so začeli z reševalno akcijo. Na pomoč so prihitela tudi druga gasilna društva, klub vsemu požrtvovalem naporu pa se gasilcem ni posrečilo ognja udrušiti in so morali predvsem omejiti na lokaliziranje, zlasti ker je pihal hud veter. Pogorišče je nudilo strahotno sliko, žrtev plameva je postal

nad 30 gospodarskih poslopij in 8 hiš.

Po silnem naporu požrtvovalnih gasilcev, Žužemberčan, dalje iz Smihela pri Žužemberku, iz Zagradca, Toplic in Novega mesta se je končno posrečilo da so po celonočnem gašenju proti jutru ogenj polnoma omejili in udušili.

Ob svitu zore se je še prav videla

strahovita slika pustošenja divjega elementa.

Vas je nudila slika razdejanja, prej po-

nosne zgrade in stavbe so bile same razvaline, iz katerih so močno ožgani tramovi v zrak. Med ruševinami in razvalinami so stali občani, sključeni domačini in jokali

listi občirno komentirajo včerajšnje parlamentarne volitve v Nemčiji.

»Ovrek pravi v svojem današnjem uvodnem članku med drugim: Papen in Schleicher bosta še dalje ostala na vodstvu države in zelo verjetno je, da je Papen želeti novi parlament samo zato, da bi ga lahko potem čimprej uspaval. Kar se tiče taktike nasproti komunistom, Papen nikoli ni prikral svoje namere, da njihovo organizacijo popolnoma uniči. Sedaj se bo pokazalo, ali je Papen sposoben, da bi uničil stranko, ki je s temi volitvami svoj položaj samo izboljšala. Politično premirje, ki ga je odredil predsednik republike Hindenburg, morda napoveduje samo že bolj ogorčene politične borbe, od katerih bo odvisna bodočnost Nemčije in katerih odmete se bo brez dvoma čutil tudi v drugih državah.«

»Figaro« piše v svojem uvodniku: Iz včerajšnjih volitev je Papen izšel kot zmagovalec in ta zmaga ne bo niti najmanj izpomenila njegovih načrtov in načrta njegovih pristašev, ki so prepričani, da je oblast sicer v narodu, da pa temu narodu nikoli ni treba dopustiti, da bi jo tudi izvrševal. Nobenega dvoma ni, da se nemška demokracija razvija v smeri k obsednemu stanju, diktaturi ali monarhiji. Morda je to še bolje in nam se prav gotovo bolj dopade Hitlerjeva iskrenost kakor pa Stresemannova diplomacija. Sedaj imamo pred seboj Nemčijo, ki je pripravljena uničiti vse mednarodne pogodbe, ki jih je podpisala, in se z vsemi sredstvi iznova boriti za izgubljeno hegemonijo.

Odmev v Angliji

London, 1. avgusta. Današnji jutrnji listi objavljajo obširna poročila o nemških volitvah, vendar pa so komentari še zelo redki. Berlinski poročevalec »Times« pravi, da so volilni izid izpolnili pričakovanja Papena. Zadnji veliki govor Brüninga in Papena so ocenjeno mnogo dopresnili k splošnemu pomirjenju. »Daily Telegraph« meni, da so pogajanja Hitlerja z generalom Schleicherjem v zadnjih dneh vzrok, da se število narodno-socialističnih volitev ni povečalo. Povzročnost je zbudil pristašek komunistov.

»News Chronicle« izraža v uvodnem članku mnenje, da je pristašek komunističnih volitev bolj svaril kakor prava nevarnost. Papen bo imel priliko, da pametno izkoristi svojo oblast.

Novo mesto, 1. avgusta. Med posestniki, katerih domačije so popolnoma pogorele, so: France Potokar, France Lavrič, Jože Vidmar, France Hrovat, Martin Travnik, Jože Jarc, France Špric, Julijana Kužnik in France Fabjan. Pogorelo jim je skoraj vse, resili so samo govejino živino in prašice. Posestniku Jarcu je zgoril vse vas en sam ogromen plamen. Ognjeni zublji so švigel proti nebu in daleč napakoli razsvetljivali noč. Požar je presenetil večino prebivalstva že v globokem spanju, prebudila ga je še plat zvona in pa obupni klici: »Na pomoč, goril, ki so se turobno razlegali po vasi.«

Poleg tega je bilo posestnikom uničeno vse orodje, živila, krma, oblike in mnogim tudi denar. Škoda gre v milijone, dočim je bila večina pogorelcov zavarovana samo za malenkoste vsote.

Ogenj je podtaknila zločinska roka. Kot rečeno je začelo goret v listnjaku Julijana Kužnikove. Posestnik France Fabjan je opazil takoj ko je švignil plamen iz listnjaka nekega moškega, ki je bezhal proti Žužemberku. Begunci so opazili tudi drugi žužemberčani. O zadevi so bili obveščeni tudi orodniki, ki so dospeli na kraj požara iz Žužemberka in Dvora. Oročniki so tako začeli s poizvedovanjem, obenem so pa vzdružili red pri gašenju ter na pogorišču.

H koncu moramo še počenkti izvrstno organizacijo novomeških gasilcev pod vodstvom načelnika g. Franca Raizca, ki so tako, ko so uvideli, da bodo domači vodnjaki za gašenje kmalu prazni, napeljali cevi do 500 m oddaljene Krke in od tam črpali vodo ter tako preprečili še večjo katastrofo.

Ali si že žan Vednikove druge?

Dva dneva nesreč in pobojev

V soboto in včeraj se je pripetilo več težjih nesreč, a v akcijo je stopil tudi nož.

Ljubljana, 1. avgusta.

Kronika od sobote in nedelje je precej pestrata. Pripetilo se je več hudih nesreč in nezgod, katerih žrtev so morali prepeljati v bolnično. V Ljubljani sam je bilo po več pretepor z žalostnimi posledicami. Policija je morala večkrat posredovati in mirovno posredovati ter je nekaj razgrajevatudi arrestrirala. Tudi reševalna postaja je interventna v več primerih.

NESREČA NA VELIKI PLANINI

Krasno vreme so seveda izrabili številni izletniki in turisti. Po hrabrib in na planinah je kar migovali turisti in že v soboto zvezd je bila vedena planinska koča okupirana. Tako je se v soboto ubrala v planinsko tudi večja družba turistov iz Kamnik, med njimi je bil tudi ziletni mizarski pomočnik Jože Gerkman, po domači Kosov. Družba je prenovala v koči na Veliki planini. V nedeljo zjutraj okrog pol 6. ko so še včas drugi spali, je Gerkman sam zapustil kočo in odšel na Južnozahodno steno Velike planine, takozvanico Plato, kjer je hotel trčati planinke, ki so tam prav lepe in bujne. Plezal je po skalah in stekal za planinkami. Nasledišča je kakih 30 metrov visoko steno in da bi lažje plezel, je sezul čevljave. Pri plezjanju pa se mu je odtrgala skala pod nogami in padel je s steze kakih 15 metrov globoko, nato se je pa valil po steni in do konča došel 50 metrov ter končno ves razbit običel na travu.

Padec s stene sta opazila neki pastir in neki turist, ki sta nato odšli ob hudo v kočo po pomoč. Iz koče so takoj odšli poneverbeni turisti na pomoc in ga po trikuplurnem naporu sredno prenesli v kočo, kjer ga je obvezal neki medicin, od tam so ga prenesli v Kamnik, kjer mu je nadalj potrebno pomoč dr. Polc. Gerkman je precej razbit in ima hude praskne in rane po vsem telesu in na glavi, vendar njegovo življenje ni v nevarnosti. Fant bo moral delj časa ostati v domači ostrelji. Res sreča je, da sta njegovo nesrečo opazila pastir in turist, kjer so ugotovili, da je načrta poškodovan.

Da po slabih tovariših rada glava bolje je starja pesem. To je izkusiš tudi briški pomočnik Viktor Koha iz Zagreba. Zagrebčan se je v soboto pripeljal v Ljubljano, kjer je hotel preživeti nekaj veselih uric. Dobil je kmalu prijetno družino in ker je bil Viktor kavalir, jo naročil izvoščka, ki je družbo prevažal po mestu in so napravili več postaje. Viktor se je čez mero nalezel božje kapljice in je bil kmalu do nezavesti gnijen. V nedeljo zjutrad se je zbulil na travnik ob Gruberjevem nabrežju s hudičem madrom. Se vedti je bil pa »munc«, ko je ugotovil, da mu je izginila tudi srebrna ura in listrica s poslovimi stotki. Zadevo je prijavil policiji, ki se da poizveduje za njegovimi dobrimi tovariši.

ZASACEN VLOMILEC.

V noči od sobote na nedeljo je padrenjal sluzbeni stražnik v Zarnikovi ulici. Nenadoma je opazil, da nekdo hoče siloma odpreti vrata vrata Haynejeve vile. Ko je neznanec zagledal stražnika, se je bliskoma pognal čez ograjo in jo ubral proti Maričevi ulici ter skočil čez vrata Maričevi. Stražnik mu je sledil, vendar ga ni mogel dobititi. Zato je strehal v zrak in s tem opozoril svoje tovariše. Prinoblji so še trije stražniki, obkrožili so vrt in posrečilo se, da je begunec prijet. Bil je brezposelnih silnik Nikolaj Marchig, ki je še pred dnevi prekorčil italijansko mejo in prišel v Ljubljano. Policija ga je izročila sodišču.

Po dolgotrajni bolezni je včeraj premiril g. Leon Pogačnik, lastnik znanosti v kavarni »Leon« v Kolodvorski ulici. Pogačnik je bil iz znane kropniške družine, a rojen je bil leta 1878. v Ptuju, kjer je bil njegov oče cestni nadzornik. Svoja otroška leta je preživel v Kamniku, kamor se je družina preselila, in tam je napravil tudi ljudsko šolo, nato se je pa šol se v Ljubljani ter vstopil v uk g. Krapetu, ki nam je vlagal že celo generacijo izvrstnih gospodarjev v bolniških strokovnjakov ter je tedaj imel kavarno pri Fiserju na Kongresnem trgu, ki so jo po potresu podrlj. Ko se je mladi Leon izčul, se je izpopolnil več let v inozemstvu ter postal najboljši strokovnjak v svojem poklicu. Ko je osamosvojil, je odpril gostilno v Florianski ulici, nato pa kavarno na Starem trgu, od koder se je presebil v svojo hišo v Kolodvorsko ulico. Z veliko vremena se je udejstvoval kot odbornik, ko je bil ustanovljeni gostilniščarski zadrugar, ki ga je poslali tudi s svojo delegacijo na Dunaj.

Pogačnik je bil vedno napreden in zvest član naprednih društv ter radodaren dobrotnik humanitarnih organizacij, zlasti pa podpiral revne dijake. Bil je goreč član zelenih bratovščine in se je ponašal s krasnimi trofejami svoje lovске sreče, med bišardi je pa skovelj čez premagljive mojstre. Prezgodaj je zapustil svoje prijatelje in neutolaljivo vdovio do včasnimi otroci, ki jih je najboljše vzgojil. Pogreb za gospodarjevka in kavarniški stan zaslužnega strokovnjaka v ljubljanskem mestčku bo jutri ob 16. izpred njegove hiše in sicer pred vhodom v

Dnevne vesti

— Izprememba v upravi dravake sekcije poštnega društva. Uprava ljubljanske pošte je izdala društvo Udrženje poštansko - telegrafsko - telefonskih službenika kraljevine Jugoslavije, dravska sekcija v Ljubljani, naslednjo odločbo: Ker so se povajali vzroki za razpust rečenega društva, se ustvari njegovo delovanje. Za začasnega upravitelja imovine omenjenega društva je postavljen Josip Jakše, poštni uradnik VII. skupine v Ljubljani. Imovina pa je tale: 1. dve obveznici 7% drž. investicijskega posoilja v nominalu po 1000 Din. 27 obveznic 7% drž. inv. posoilja v nominalu po 100 Din. 10 obveznic notranjega posoilja zadruge Poštni dom po 500 Din. skupaj v vrednosti 9700 Din. 2. Hranilna knjižica Gospodarske zadruge poštnih nameščencev v Ljubljani z vlogom 34.757.22 Din. 3. Vselej 418 deležev zadruge Poštni dom v Ljubljani po 100 Din. skupaj 41.800 Din. 4. Dva deleža Gospodarske zadruge poštnih nameščencev v Ljubljani po 100 Din. skupaj 200 Din. 5. Tjerjatev na podlagi posoilja Savski sekciji Udrženja pt. službenika kraljevine Jugoslavije v Zagrebu v znesku 5000 Din. 6. Imovina na čekovnih računih poštnih hranilnic po izpisih z dne 6. julija 1932 v skupnem znesku Din 5976.66. Torej znaša vsa imovina 97.433.88 dinarjev. Ostalo društveno imetje obstoji in inventarija v društvenem lokalju po seznamu, ki se nahaja med društvenimi spisi. Vsa zgoraj navedena imovina se izroči Josipu Jakšetu, začasnemu upravitelju, v varstvo in uporabljanje. Zasilni ukrep državne oblasti, ki je postavila sedanjem začasno upravo dravake sekcije, je bil potreben vsekakor tudi zato, da se je zaščitila blagajna poštnih organizacij.

K veslovanškemu kongresu narodnih noš. Zagrebške »Novosti« približujejo pod naslovom »Veslovanški kongres narodnih noš. v Ljubljani« dopis strokovnjaka, ki pravi med drugim: Namesto običajne revije narodnih noš. bo prirejen med letošnjim jesenskim ljubljanskim sejmom veslovanški kongres narodnih noš., ki so najpovabiljeni Hrvati in Srbi, a udeleže se ga kot skupine tudi Čehi in Poljaki. Zelo se čudimo, da so naši strokovnjaki še zdaj zelo pozno, iz novin zvedeli za to važno prireditve, še bolj se pa čudimo programu kongresa. Prirediteljem bo govorito znano, da se bo vršila točno istočasno v Zagrebu na velesejmu velika razstava narodne domače obrti in preprogi, ki bo zanimiva in poučna za vsakogar, ki se zanimal za narodne noše. Kljub temu pa imajo prireditelji ljubljanskega kongresa na programu izlete inozemskeh udeležencev na Bled in na Jadran, kjer se bo kongres zaključil 8. septembra, dejav je v Zagrebu baš 9. septembra sklicana anketa vseh strokovnjakov in interesentov za narodno domačo obrt, torej tudi za narodne noše.

Umetniška razstava na jesenskem velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra. (Žena v slovenski umetnosti.) Umetniki, ki so se prijavili za to razstavo, prosimo, da najkasneje do 20. avgusta pošljete svoja dela na upravo velesejma, kjer jih bo sprejema komisija pregledata ter odobriši ali zavrnili. Slike, katere ne bodo sprejeti, se vrnejo avtorjem. Pomorjno opozarjam, da pošljete tudi fotoografije slik, mi bi prišle v poštev za reproducijo, ker bo izšla po možnosti celo črnih portretov in slik v reprodukciji in je v interesu posameznika, da je v tej smerni zastopan.

Opozorilo pred nezanesljivo tvrdko. Od Zbornice za TOI smo prejeli: Ved domačih tvrdk je prešlo kr. poslanstvo v Kairu, da jim da informacije o tvrdki Yougo-Import v Aleksandriji, Boulevard Saad Zaglouli 38, ker niso mogli priti do poravnave svojih terjatev. Po dobrijih zanesljivih poročiljih opozarjam vse domače tvrdke, da ne sklepajo z gori navedeno tvrdko v Aleksandriji nikakih poslov. Tvrdo nima niti kapitala, niti trgovskih zvez, niti podružnic v Kairu, Beyrutu in Palestini, kakor to baje navaja v svojih dopisih. Tvrdo, ki šteje zvez s poslovniimi krogovi v Egiptu, naj pišejo poslanstvu kr. Jugoslavije v Kairu.

Zvez industrijev za dravsko banovino kot obvezna organizacija po novem obremeni zakonom. Glavna skupščina Zveze industrijev na slovenskem ozemlju kraljevine Jugoslavije, ki se je vršila 15. julija t. l., je soglasno sklenila, da se zveza pretvori v obvezno združenje industrijev za dravsko banovino. V to svrhu so se pravila Zvezni prilagodobni dogovor načinov vedenja zakona. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je z odlokom od 25. julija odobrila nova pravila ter priča. Zvezna industrijev s 1. avgustom poslovati po novih pravilih kot obvezno združenje pod imenom: Zvezna industrijev za dravsko banovino. Od tega dne dalje so vse industrijske podjetja, ki imajo svoj sedež ali svoj obrat v dravski banovini, obvezno vrljanje zvezni v Zvezni industrijev. Istočasno preneha zvezni poslovati kot prostovoljna organizacija po zakonu o društvinah in zborih.

Družba sv. Cirilla in Metoda v Ljubljani je predela mesece julija 1932 sledče prispevke: I. Podružnica: Brdo 140 Din. Laško 100 Din. Litija - Smarino 183 Din. Brezice 35 Din. Celje m. 467.80 Din. Celje ž. 467.80 Din. Svetiščina 168 Din. St. Vid - Grobelno 200 Din. Gor. Radgona 140 Din. Vel. Lašče 160 Din. Kamnik 100 Din. Slovenigradec m. 300 Din. Ptuj m. 500 Din. Ptuj ž. 500 Din. Škofja Loka 473. Škofja Loka 234. Črnomelj 217 Din. Gor. grad 162.50 Din. Ljubljana, Šentjakob - trn. m. 3256 Din. Ljubljana Šentpeterska 5000 Din. Ljubljana mostna ž. 410 Din; skupaj 13.219.10 Din. II. Toma Zupana sklad, podružnica Kranj 100 Din. III. IV. Vrhovnika sklad: Ana Petrovec, Ljubljana, 100 Din. IV. Razni prispevki. IV. Perdan nastl. Ljubljana, prispevki od družbenega čaja, 1000 Din. dr. R. Pintar, Ljubljana, iz kazenske poravnave, 150 Din. M. Brezovar, Št. Rupert, 10 Din. sokolsko društvo Žerjavč. Črna pri Prevaljah, 258 Din. Živ. Rozman, Ljubljana, 50 Din; skupaj 1468 Din. Vsota vseh prispevkov 14.887.10 Din. 414n

— Nova akcija zagrebških najemnikov. Včeraj dopoldne je bila v Zagrebu plenarna seja organizacije najemnikov. Sklenjeno je bilo poslati v Beograd delegacijo, ki bo prosila ministrskega predsednika, naj bi prišel osnutek zakona o zmajjanju najemnikov za 5. t. m. pred narodno skupščino.

Legitimacije za znikanje vežbo za »mariborski teden« se že dobe pri vseh podružnicah »Putnika« in pri vseh večjih denarnih zavodih. Proti nakazilu 35 Din razpoložila legitimacije tudi »pisarna mariborskoga tedna«, Maribor, Gospodska ulica št. 24, palaca banovinske hranilnice.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Jesenice se bo vrnila potom licitacije dne 25. avgusta pri direkciji dravskih železnic v Ljubljani. Oglas je na pogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo in vroče. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države lepo, vroče pa niktak tako, kakor pri nas. Včeraj je bil prvi dan letošnjega poletja, ko smo imeli res lepo vreme. Najvišja temperatura je znašala v Ljubljani 33, v Skoplju 31, v Zagrebu in Splitu 30, v Beogradu 29, v Sarajevu 27, v Mariboru 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764.2, temperatura je znašala 15 stopinj.

Dve žrtvi Save. Včeraj sta utonila v Savi pri Zagrebu Slavica Jurković in delevac v Madžarski Šime Nanic.

Tragedija bolne delavke. Včeraj popoldne se je obesili v Zagrebu 45letna delavka Anka Utvac, zaposlena v tovarni čokolade Union. Mučil jo je že dole časa bud glavobo in v hipu težke duševne depresije, ki je končala življenje.

Pri ishaju sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« gredice, popite zjutraj na tečeš, brez muke izdatno iztrebljenje črevesa, kar povroči ugoden občutek olajšanja. Zdravnik strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetram in tanki ter pri končnih žilah, hemoroidih, oboleli proti stenam in mehurnem kataru. »Franz Josefov« gredica se dobi v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

I. Jubilej prijubljene gospodinjice. Danes poteče četrto stoletje, odkar je gosp. Gregor Habjan najemnik znane Vodnikove (danes last Knezovega dedičev) gospodine v Spodnji Šiški. Dočim skrbci Gregor za dobro klet, je njegova mlada ženka izvrstna kuhanica. Cestitamo!

II. Novo naselje je nastalo na Vrtači. Sicer je bila Vrtača obljudena že prej in je bilo tam zgrajenih več vih v velika stanovanjska hiša predlanskim, vendar naselje ni bilo še popolno, ker niso bila zazidana še mnoga stavbišča in tudi ceste niso bile še dograjene. Letos so pa tu spravili pod streho šest modernih vih, ki bodo že kmalu uporabne. Vse vihe bodo imale lepe vrtovne in pri nekaterih se opravljajo vrtna dela. Večna vih ima ravne strehe ter so sploh zgrajene po najmodernejših načelih stavbarstva in arhitekture. Ceste so v glavnem tudi že urejene.

III. Modras sredi poti pod Rožnikom. Ta pot pred prijubljenum čadom je sprejala hajalcem ob nedeljah najljubša ter je zlasti frekventirana ob nedeljah. Včeraj je mu je pa prekrizal dolg modras, ki je ležal na nji iztegnjen počez. Sprehajalci si niso upali mimo ter so da daleč opazovali strašno kačo in čakali, da se odplopi s poti. Modras se pa ni niti zganil, dejav je bilo v bližini čedjalja ved Jundi. Nekateri so mislili, da je slepič, približati se pa vendar ni nihče upal. Končno se je približal previdno možak ter naglo branci kačo s poti s sprehajalno palico. In tedaj so ljudje ugotovili, da ima modras že zdobjeno glavo.

IV. Iz Tobačne ulice. V tej ulici je zrasla v zadnjih dveh letih celo vrsta njenih vih v vih, v katerih žstanjuje stranki. Cestiske je lepo, gladko, ob hišah je pa napravljen naraven hodnik. Do tu je vse prav in lepo, a lepo ni, da se danes stoji na nasproti strani ceste iz starih deski zbirne stranki, ki je bilo zgrajeno, ko so v tej ulici začeli zidati. Zdaj ne zidajo več, zato naj izgine ta nepotrebni objekt.

V. Ljubljanski trgovci in odmera čistega dohodka za leto 1932. Kakor znano, so bili pred dnevi razpoloženi sezname davkokapljevalev, iz katerih se je ugotovilo, da je povprečna ocena čistega dohodka do kaj prekosila lanskoto odmero. Vsi vemo, kakšne prilike so v letosnjem letu, vemo pa tudi dobro, kakšne so bile v preteklem letu, zlasti pa se že dobro spominjamo poslovne depresije, ki je nastala pretekla leta v mesecu avgustu in ki trajala še danes, ko je promet v sleherni stroki nazadoval za povprečno 50%. Da se ljubljanske trgovce obvarjuje pred pretirano obdavbo, je predsedstvo združenja trgovcev v stvari nujno obvestilo poslanca Ljubljanskega ministra dr. Al. Kramera s pritožbo, da pokrene v interesu zaščite svojih volilcev potrebne korake, kakor tudi da se zasedanje davčnega odbora izvede tako, kakov je bilo že uradno določeno ter predajo davkokapljevalev do svojih pravic, na drugi strani pa da se da se davčnemu odboru priliko braniti interes davkokapljevalev. V stvari se je obvestilo tudi ministra trgov in drž. g. Mohorič.

VI. Povratek počitniških kolonij iz Polhograjskega grada. Davi ob 9.45 je mestni avtobus pripeljal 31 dekkle počitniške kolonije v Polhograjski gradcu, ki jo je organiziral Rdeči križ. Deklice so bile mesec dni v počitniški koloniji, vanje pa so se zdravje, zgorale in polnih, rdečih lč. S prehrano so bile zelo zadovoljne. Avtobus se je ustavil pred Mestnim domom, kjer so dekklice čakali roditeljih in jih sprejeli nadomestnih obrazov. Davi je odšla na Breznicu kolonijo 36 rewnih ljubljanskih dekkov, ki ostanejo

tam mesec dni. To počitniško kolonijo je organizirala mestna občina. Redčemu križu in mestni občini gre za njuno socijalno delo vse priznanje.

— IJ Izlet na Gorjance. Društvo »Krk« in ekskursijski odsek JUU vabita vse pristojne Dolenske, da se udeleže v nedeljo 7. avgusta izletu v kraljestvo Trdinovih bok na Gorjance. Odhod iz Ljubljane ob 5.25, vrnitev ob 22.10. Vožnja z vlakom, 40 km z avtobusi in celodnevna prehrana stane 90 Din, ki jih je vplivali pri prijavi. Prijave sprejemata odbor društva »Krk« v Zvezni knjigarni nasproti glavne pošte Št. 24, palaca banovinske hranilnice.

— Oddaja zakupa restavracije na postaji Jesenice se bo vrnila potom licitacije dne 25. avgusta pri direkciji dravskih železnic v Ljubljani. Oglas je na pogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,

da je za učitelstvo tajništvo JUU v Franciščanski ulici 6-I do vrtetega 5. avgusta. Ker je število sedežev v avtobusih omejeno, se bodo prijave vpoštevale po vrstnem redu.

OTO-RHINO-LARYNGOLOG

Dr. Drago Švajger

ZOPET REDNO ORDINIRNA

LJUBLJANA, Beethovnova ulica št. 2
od 10. do 12. in od 3. do 4.
Telefon št. 32-19

Dve uri po obsodbi obešena

Podrobnosti usmrtnitve dveh madžarskih komunistov — Intervencija francoskega predsednika

Poročali smo že, da sta bila madžarska komunistka Emericka Sallay in Aleksander Fürst v petek dopoldne pred prekim sodim obojenja na smrt in že popolne obešena. Tako obravnavata sama, kakor tudi usmrtnitev je dvignila na Madžarskem in v inozemstvu mnogo prahu. Gre za posebne metode madžarskih vlastitev v sodnih oblastih. Zamisli se, da je bil promet v bližini kazniškega vratila v Madžarskem zelo važno vlogo v kajih smrtnih obsojanjih.

Ob 16. je prišel na kazniško dvorišče sodni dvor pod predsedstvom sodnika Palfija. Obsojenca je priveda na dvorišče močna straža, sodnik je prečital smrtno obsojbo in izjavil, da sodišče ni predložilo državnemu upravitelju Horthyju prošnje za pomilostitev, tako da mora biti pravica svojo pot.

Ob 16.15 je predsednik izročil obsojenca krvniku Kovacu. Prvi je prišel na vrsto Sallay. Ponovno čitanje smrtne obsojbe je pošla s poslušati molč, ki ga je pa zgrabil krvnik, ki je začel klicati:

Slava diktaturi sovjetov, slava komunizmu, slava Beta Khunu! Proč z imperijalističnimi vojnami!

V naslednjem ihpu je krvnik zadrgnil obsojenca zanjko okrog vratu, a pomočnik mu je odmaknil izpod nog pružico. Sallay se je boril s smrtno 13 minut. Po negrevi usmrtnitev komunistov v zunanjosti in notranji politiki zelo slabe posledice. Zaradi tem, da je bil prvi, ki je izjavil, da je bil prvi, ki je bil prvi.

Ob 16.15 je predsednik izročil obsojenca krvniku Kovacu. Prvi je prišel na vrsto Sallay. Ponovno čitanje smrtne obsojbe je pošla s poslušati molč, ki ga je pa zgrabil krvnik, ki je začel klicati:

Slava diktaturi sovjetov, slava komunizmu, slava Beta Khunu! Proč z imperijalističnimi vojnami!

Tretji arretirani komunistični kolovodnik Frederik Karikas je bil prepeljan v zaporedje v Miškovec, kjer bo tudi pred prekim sodom odgovarjal za svoje delovanje kot komunistični pooblaščenec pred 13 leti.

Gre za usmrtnitev takratnega prekega sodnika, ki je igral pri njih Karikas zelo važno vlogo v kajih smrtnih obsojanjih.

Ob 16.15 je predsednik izročil obsojenca krvniku Kovacu. Prvi je prišel na vrsto Sallay. Ponovno čitanje smrtne obsojbe je pošla s poslušati molč, ki ga je pa zgrabil krvnik, ki je začel klicati:

Slava diktaturi sovjetov, slava komunizmu, slava Beta Khunu! Proč z imperijalističnimi vojnami!

Ob 16.15 je predsednik izročil obsojenca krvniku Kovacu. Prvi je prišel na vrsto Sallay. Ponovno čitanje smrtne obsojbe je pošla s poslušati molč, ki ga je pa zgrabil krvnik, ki je začel klicati:

Slava diktaturi sovjetov, slava komunizmu, slava Beta Khunu! Proč z imperijalističnimi vojnami!

P. Decourcelle:

13

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Ljubi ga, o tem ni moglo biti nobenega dvoma. Sestala bi se, kamor koli bi Helena odšla. In kdove, kaj vse bi Ramon storil, če bi ga mati pognala v skrajnost.

In pa — priznati je treba — čeprav je bila grofica de Montlaur v dnu duše ogorenčena, vendar ni imela poguma, da bi pognala v negotovo življenje brez zaščite in opore sorodnico, sirote, ki ni imela nobene napake.

Vendar pa ni mogla tajiti, da je nastala v njenih čustvih do Helene velika izpремembra. Helene je to kmalu opazila. To ni bilo več srce, ki je čutilo z njo, to je bila samo še vzvišena v vsakdanja blagohotnost dobrotnice do podrejene.

Zdelo se je, da je izgubila vse, kar je bila pridobila v grofičini naklonjenosti, ko je prišla v grad.

Sopek, ki ji ga je prinašala vsako jutro, je ostajal zdaj često neopazen na mizi. Stara mama se ni več opirala na Hellenino roko, kadar se je napotila po stopnicah na vrt. Nič več ni hotela slišati iz njenih ust svoje priljubljene pesmi.

Helena je ljubila Ramona neizmerno. In takoj po njegovem odhodu je pomisnila, da ga je najbrž mati sama odstranila, ko je opazila, da se imata s Heleno rada.

Helena niti sama sebi ni hotela priznati, da ljubi Ramona, svojo ljubezen je nosila globoko v srcu in nikomur, niti njemu bi je ne bila odkrila.

Ta ljubezen, ki jo je pekla v srcu in prešinjala vse njeni bitje, jo je nadajala tudi s pogumom in silo, s krepko voljo poštenega dekleta.

Ni hotela odkriti svojega srca niti

Carmen de Saint-Hyrieix. Trdno je bila sklenila umakniti se v samostan. Naslednjega dne je hotela sporočiti svoji sklep grofici.

Vso noč je preplakala. Zjutraj je odšla po svoji stari navadi na vrt in natrgala šopek rož. Ko se je vračala, je zasišala v grofični sobi glasove. Bil je Carmenin glas, drhteč, raznet.

— Življenje si konča, — je pravila.

— Tu je njegovo pismo, poslovilno pismo, ki mi ga je poslal. Življenje si konča, vam pravim, in vi boste krivi njegove smrti, mati.

Helena je prestrašeno kriknila in planila na vrt.

Kmalu je prišla za njo služkinja z naročilom stare grofice, naj se nemudoma pripravi na pot v Brest, kamor se je hotela odpeljati tudi grofica s hčerkjo.

— Bodti brez skrbi, — je dejala Carmen Heleni pred odhodom. — Saj Še ni prepozno, pravočasno prispevmo v Brest.

Grofica ves čas ni izpregovorila niti besedice. Na obrazu se ji je poznalo, da bije hud notranji boj.

Sele ob prihodu v Brest je bil ta boj dobojevan in grofici so solze zalile oči.

— Je moj sin doma? — je vprišala z drhtičem glasom starega sluge, ki ga je bil vzel Ramon s seboj.

— Gospod grof bo najbrž v svojem kabinetu. Tako ga obvestim...

— Ni treba, — se je oglašila Carmen. — Pojdite, mama, in ti tudi, ti še posebno. Helena.

Tiho so odprele vrata in naše Ramona sklonjenega nad pisalno mizo. Kralj njega je ležal revolver.

Koraki so ga zdramili iz težkih mlini in obrnil se je.

— Dragi sin, — je dejala grofica svečano, — nočem, da bi si zadnji potomec rodu Montlaur in Penhoet končal življenje. Privedla sem ti vesto.

In obrnivši se k Heleni je vprašala:

— Ali hočete vzeti za moža moje-

ga sina, ki vas vroče ljubi?

Helena je bila tako presenečena in zbegana, da ni mogla odgovoriti. Prevelika sreča ji je bila zaprla sapo.

— Glejta, — je dejala Carmen mati in Heleni, — revolver in začeto pismo... Helena je čitala med solzami:

— Oprostite mi, mama... Ne morem se upirati vaši volji, pa tudi živeti ne morem brez žene, ki jo ljubim... Umri moram...

Helena se je vrgla grofici v naročje in vzkljuknila:

— Ah, gospa grofica, ah, mama! Hvala vam za veliko srečo! Prisegam, da bom vedno vredna vas in njega!

IV.

POV RATEK.

Vlak, ki se je z njim odpeljala Helena iz Toursa, je prihaja v Pariz ob treh popoldne.

Imela je tri ali štiri ure zase, kajti v oddelku za dame, kamor je bila vstopila, ni bilo nobenega potnika. Lahko je torej nemoteno razmišljala o dogodkih zadnjih dni.

Če se bo Carmenin mož čudil, da svakinje ni doma, mu Carmen pojasni, da se je odpeljala Helena h grofici de Montlaur, da jo vpraša, če bi mogla z njima odpotovati v Guyano.

Bolehna grofica ni nikoli zapustila gradu. Torej se ni bilo treba batiti, da bi prišla laž na dan.

Da bi se pa odpeljal Saint-Hyrieix v Bretagnou in se osebno poslovil od taže, na to tudi ni mogla misliti, kajti odpotovati je moral v dveh dneh. Torej tudi s te strani ni bilo nevarnosti. Vendar je pa bilo Heleni nekam tesno pri srcu, a z druge strani jo je tolazila prijetna zavest, da je storila sestri svojega moža neprecenljivo uslužbo.

V medenih tednih si Helena sploh ni upala uživati v polni meri svoje sreče. Saj ni mogla verjeti, da je vse to res, da niso le prekrasne sanje, ki ne bodo dolgo trajale.

Strašna rodbinska tragedija

Ustrelil svojo ženo in mater ter hotel končati življenje tudi sebi

Na Dunaju se je odigrala v soboto pretresljiva rodbinska tragedija. Računski svetnik trgovinskega ministra Viljem Rauch je ustrelil svojo 39 letno ženo in svojo 35 letno mater, potem si je pa hotel končati življenje, pa se je le težko ranil. Prepeljali so ga v bolničko, kjer se je zavedel, pa je odločno odklonil vsako pojasnilo o vzroki tragedije. Policijski komisar se je hotel informirati, kaj ga je napotilo, da je ustrelil ženo in mater, toda Rauch mu ni hotel na nobeno vprašanje odgovoriti. Ker se zdravniki boje za njegovo življenje, niso dovolili policijskim organom, da bi ga podrobnejše zaslišali.

O vzrokih strašne rodbinske tragedije je dobila policija nekaj informacij le iz listka in poslovilnega pisma, ki ga je pisal Rauch. Na njegovih pisalnih mizah so našli listek, ki je Rauch na njem napisal, da misli na samomor, ker ga v uradu zapostavlja. Edino poslovilno pismo, naslovljeno na odvetnika dr. Knapitscha, še ni bilo odprt. Ko je policija izročila pismo našljaniku, je dr. Knapitsch ugotovil, da je bilo že odprt in zoperle zatepljeno. Zato je odklonil zahtevo, da bi pismo odprli, in denoniral Rauchovo poslovilno pismo pri državnem tožilstvu.

Kot motiv tragedije navajajo nekateri Rauchove denarne težkoči. Rauch je bil zelo dober uradnik in vsi so ga imeli radi. Tovarši v uradu niso nikoli opazili na njem znakov potroštosti. Le zadnje čase je opetovanjo potožil, da je moral vzeti svojo duševno bolno mater in umolnjice in jo obdržati pri sebi, ker nima denarja, da bi plačeval za njo. Duševno bolna mati je postala

Mučenje kaznencev

Ameriški tisk je ogorčeno pisal o gnusnem primeru mučenja kaznencev na floridskem vražjem otoku, kakor so nazvali kazniliški tabor pri Jacksontovu v Floridi. Škandal je prišel na dan, ko se je zvedelo, da so 22 letnega kaznence Maileferta strahovito mučili.

Maileferta so pazniki najprej strahovito pretepli in ga mučili z gladom, pred smrto je moral nositi težak sod, potem so mu vtaknili roke v okove, da mu je tekla kri izza nohtov, slednji so ga pa zaprli in obesili v velik zabor. Ko so ga privezovali, je upravnik kaznilišča kričal, naj dobro zategnejo vrv, češ da so mu vrat tako rahlo zadrgnili, da bi lahko še pil. Na noge so mu privezali uteži in tako je nešrečne v strahovitih mukah počasi izdihnihil. Potem je pa upravnik kaznilišča svojim predstojnikom sporočil, da si je jetnik končal življenje, kar so pazniki potrdili; potrditi so pa morali tudi prestrašeni jetniki, ki so se bali posledic, če bi bili povedali resnico. Med njimi se je pa vendar našel eden, ki je povedal, kaj se je zgodilo z Mailefertom.

PLESKARSKA in SOBOSLIKARSKA DELA

izvršuje po najugodnejših pogojih

GENUSSI IVAN

LJUBLJANA, IGRISKA ULICA STEV. 10.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni soprog, preblagi oče, brat in tast, gospod

Leon Pogačnik

gostilničar, kavarnar, posestnik in meščan ljubljanski

danes, dne 31. julija 1932 po težkem, mukpolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, Bogu vdano premiril.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vrnil v torek dne 2. avgusta t. l. ob 4. uri po polne izpred hiše žalosti, Čopova ulica Miklošičeva cesta na pokopališče k. Sv. Križu.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, 31. julija 1932.

ZALUJOČA ŽENA Z OTROKI in ostalo sorodstvo

Mali oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov se odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

ZIVALI

SAMICE

rdečega Kardinala in Diamant Amandine nude Import živali, Bled 2. 2986

MALI PAPAGAJCEK

svetlozelen, je ušel. Vrniti ga je proti nagradi na naslov: Šentina, Idrijska ulica 12. 2987

NEPREMIČNINE

HISO

z 10 stanovanji prodam proti gotovini. Vprasati v Mariboru, Koroška cesta št. 41. 2948

PLETARNO

za nogavice poceni proda Jeglitsch, Maribor, Gregorčičeva 12/II. 2951

HISO

z dvema sobama, kuhinjo, vromtom in njivo za 56.000 Din — proda Cernko Marijan, Brezje št. 51, Maribor. 2975

V BEogradu

na najlepšem prostoru na Terazijah prodam pod zelo povoljnimi pogoji slaščarsko-kavarniško podjetje. Pojasnila da je Milosav Djordjević, hotelir, hotel »Makedonija«, Vasina ul. br. 26. 2976

PRODAM

ČEVLJAR, SIVALNI STROJ

ploski stroj »Singer«, dobro ohranjen, proda Franc Pužem, Naklo. 2985

KREDENCO

Bidermajer, dobro ohranjeno, iz prve roke proda Sbil v Montrougu. 2986

DOPISOVANJE

NEZADOVOLJNA GOSPA stara 29 let, želi prijateljstva z resnim gospodom, najraje izven Ljubljane. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Tajno 2989c

SILOVANJA

ZAKAJ DALEČ HODITI

če se Vam nudi na Vrhniku krasno letovanje za 32.— Din dnevno. Divna okolica, krasna izpodbaba zraka, avtobusna zveza. — Gostilna Kočevar, Vrhnik. 2994

LETOVANJE V BOHINJU

Vam zelo poceni nudi hotel-pension »Triglav«, Bohinjska Bistrica. — Velik park in solinčne kopeli. V sezoni do 55 dinarjev, po sezoni Din 25 do 45.—

MESARIJO

z inventarjem, ledemico in stanovanjem takoj poceni oddam v najem. Naslov: P. Vari, Oplotnica. 2953

SLUŽBE

VTRNARSKI DELAVEC srednjih let, neoženjen, več celokupnega vtrnarstva, — išče službo po dogovoru. — Franjo Zvonar, Dečji dom, Osijek I., Strossmayerjeva ulica št. 71. 2985

GLASBA

GRAMOFONSKE PLOSCHE OD DIN 15.— prodaja »Štager«, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria« palaca). 69/T

KRATEK KLAIR

znamke Luner, ugodno proda Janša Joško, Dovje-Mojsistrana. 2993

POUK

AKO HOČETE VOJOVHO ČECKO res dobro trgovsko izobraziti, tedaj jo vpisite v Gorazdov učni zavod (prej Gártnerjev tečaj).

Prvovrstna učna metoda — radi tega izvrstni učni uspehi. — Sprejemamo samo dekleita! Vpisna dneva 2. in 3. avgust od 8. do 12. in od 2. do 5. ure. — Nunška ulica št. 19. 2998

RAZNO

PUHASTO PERJE čisto, čohanjo, kg po 48 Din, drug avrsta kg po 38 Din, čisto belo gošje kg po 130 Din in čisti puš kg po 250 Din razpoljivo po poštrem povzetju — L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 2947